

Ruda Śląska, 27.01.2023r.

Recenzja
pracy doktorskiej
lek. Marty Chrzanowskiej – Steglińskiej

**Ocena występowania nosicielstwa wariantów w genie DHCR7
odpowiedzialnych za wystąpienie zespołu Smitha, Lemlego i Opitza
jako przyczyny poronień nawracających.**

Przedstawiona do recenzji praca doktorska porusza niezwykle ważny, aktualny i ciekawy temat poszukiwania nowych czynników wpływających na występowanie poronień nawracających. Problem ten pozostaje wciąż badany i nierozwiązany zagadnieniem perinatologicznym a poznanie jego przyczyn może przyczynić się do zmiany postępowania w codziennej praktyce klinicznej. Oszacowanie częstości występowania poronień jest trudne, ponieważ w wielu krajach nie ma prowadzonych takich rejestrów, jednak problem ten jest na tyle częsty, że można uznać za powszechny. Trudność w oszacowaniu dokładnej liczby poronień związana jest przede wszystkim z tym, że znaczna część wczesnych strat ciąży nie jest leczona w szpitalach, kobiety często ronią w warunkach domowych. Definicja poronień nawracających nie jest jednoznaczna. Przyjmuje się, że są to trzy następujące po sobie utraty ciąży, natomiast wiele badań dotyczących poronień nawracających prowadzonych jest na populacji kobiet już z dwoma poronieniami w wywiadzie. Podjęcie przez Doktorantkę tematu analizy tego zagadnienia zasługuje na słowa uznania; być może rzuci nowe światło na opinie położników o przyczynach poronień nawracających.

Oceniana dysertacja pod tytułem „Ocena występowania nosicielstwa wariantów w genie DHCR7 odpowiedzialnych za wystąpienie zespołu Smitha, Lemlego i Opitza jako przyczyny poronień nawracających” mieści się na 65 stronach (z załącznikami), zawiera 8 rycin i wykresów, 25 tabel, piśmiennictwo liczy 92 pozycje. Nie jestem zwolennikiem

używania określeń „ocena występowania” w tytułach prac naukowych. W mojej opinii, tytuł brzmiałby lepiej i bardziej nowocześnie, gdyby ową frazę pominąć. Praca posiada klasyczny układ, składa się z 6 rozdziałów: wstęp, cel pracy, materiał i metody, wyniki, dyskusja, wnioski. We wstępie autorka przedstawia podstawy teoretyczne, fizjologiczne, genetyczne oraz kliniczne podłoże omawianego tematu. Wstęp nie jest zbyt obszerny, (mieści się na 15 stronach), zawiera wiele informacji pozostając zrozumiałym i dobrze wprowadza czytelnika w zagadnienie; stanowi źródło wiedzy pomagającej w zrozumieniu procesu badawczego. Niedosyt pozostawia bardzo krótki opis zespołu SLO, który stanowi główny obszar zainteresowania Doktorantki w aspekcie przyczyn poronień nawracających. We wstępie znalazło się również jedno nieprawidłowe sformułowanie: mówimy o zahamowaniu wzrastania płodu a nie „wzrostu” płodu.

Cele są sformułowane jasno i precyzyjnie.

Materiał zaprezentowany został w sposób jasny i precyzyjny. Metodyka badań została przedstawiona w sposób bardzo szczegółowy, rozdział zawiera charakterystykę autorskiej ankiety oraz dokładne opisy użytych do badań procesów oznaczania wariantów p.Val326Leu i p.Trp151Ter w genie DHCR7 z prezentacją temperatur i czasów poszczególnych cykli.

W rozdziale Wyniki Autorka opisała szczegółowo swoje obserwacje wraz z analizą statystyczną. Analiza jest rzetelna choć oparta na prostych metodach statystycznych. Wyjaśnienia w mojej opinii wymaga zdanie: „Częstość nosicielstwa wariantu p.Trp151Ter przez pacjentki z grupy badanej nie zależy w sposób istotny statystycznie od liczby poronień.” Z tezy zawartej w tytule i całym badaniu wynika, że to częstość poronień zależy od nosicielstwa wariantu a nie odwrotnie. W rozdziale wyniki znalazł się również bardzo rozbudowany opis metod statystycznych zawierający ich definicje, wzory matematyczne etc. Uważam, że zabieg ten jest niekonieczny; ewentualnie miejsce takiego opisu jest w rozdziale „metody”.

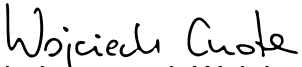
Rozdział Dyskusja stanowi przegląd literatury poświęconej analizowanej tematyce. W tej części Doktorantka porównała uzyskane przez różnych autorów w aktualnym piśmiennictwie wykazując dogłębną jego znajomość. Opinie Doktorantki formułowane są ostrożnie, co świadczy o pragmatycznym i rzetelnym podejściu do nauki. Wywód naukowy jest logiczny i spójny.

Wnioski odpowiadają założonym celom i są sformułowane jasno i precyzyjnie. Przed rozdziałem wnioski Autorka zamieściła informacje o ograniczeniach badania będącego przedmiotem dystertacji. Z jednej strony zabieg ten zasługuje na uznanie, świadczy bowiem o świadomości Autorki; z drugiej stanowi pewną pułapkę: skoro liczebność grupy badanej oraz fakt rekrutacji jedynie w okolicach Łodzi Autorka uznaje za ograniczenie badań, skąd we wnioskach odniesienie obserwacji do populacji polskiej?

Kilkukrotnie w pracy Autorka stosuje określenie „ilość” w odniesieniu do rzeczowników policzalnych a także zdarza się Jej użyć kolokwializmów („poronienie było w 6 tygodniu” „miała 7 poronień”) co powinno zostać skorygowane

Pomimo zastrzeżeń, głównie edytorskich, przedstawiona do oceny praca spełnia warunki rozprawy na stopień doktora nauk medycznych. Autorka wykazała umiejętność samodzielnego zaprojektowania i przeprowadzenia badań naukowych. Dodatkową wartością pracy jest jej aktualność i przydatność w codziennej praktyce klinicznej. Recenzowana rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13. Ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2016 poz. 882 z późn. zm.)

Uprzejmie wnoszę do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o dopuszczenie lek. Marty Chrzanowskiej – Steglańskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

prof. dr hab. n. med. Wojciech Cnota